

REDACTIONEEL

Het zijn spannende tijden voor mediahistorici. De langverwachte Beeld en Geluid *media experience* is geopend, zodat Nederland een unieke combinatie van audiovisueel archief en multimediale presentatie rijker is. Op Prinsjesdag werd bekend dat 154 miljoen euro beschikbaar komt uit het Fonds Economische Structuurversterking voor het project 'Beelden voor de Toekomst': een groot-scheepse conserverings- en digitaliseringsoperatie van 280.000 uur film, video en audio en 2,9 miljoen foto's.

Ook is het maatschappelijke debat over mediawijsheid inmiddels goed op gang gekomen, niet in het minst door de oktober 2006 in Amsterdam op initiatief van ocw en de Raad voor Cultuur georganiseerde conferentie 'Mediawijsheid: leven in de gemedialiseerde samenleving'. De basis van deze conferentie werd overigens al in juli 2005 gelegd met de aanbidding van het advies *Mediawijsheid, de ontwikkeling van nieuw burgerschap* door de Raad voor Cultuur aan staatssecretaris Van der Laan. Ten slotte is reikhalzend uitgekeken naar de publicatie door de commissie-Van Oostrom van de *Canon van Nederland*. Welke plaats zouden de media toebedeeld krijgen in 'het' verhaal van Nederland? Om met dat laatste te beginnen: naast de uitvinding van de boekdrukkunst rond 1450 en de uitgave van de Statenbijbel in 1637 is het wachten tot het midden van de 20e eeuw voordat de canon weer aanbeld bij een medium: de televisie. Heel kort wordt in de begeleidende tekst nog het internet gememoreerd, dat volgens de auteurs 'een nog ruimer venster biedt op de wereld' dan de televisie. Maar dan zwijgt de canon verder over media. De eerder door de Raad voor Cultuur gesignaleerde, fundamenteel gemedialiseerde wereld, waarin media van achtergrond tot bepalende omgeving zijn gepromoveerd, vinden we in de *Canon van Nederland* dus niet terug. Toenemende mediadichtheid, intensievere communicatiestromen, digitalisering en convergentie: het zijn volgens de commissie-Van Oostrom kennelijk geen processen die in de recente geschiedenis van Nederland als rode draden zijn te markeren. Dat gegeven lijkt me iets voor mediahistorici om over na te denken.

Naast dit opmerkelijke verschil in analyse is er tussen de rapporten over Mediawijsheid en de *Canon van Nederland* ook een opmerkelijke parallel te trekken. Beide publicaties zien de Nederlandse samenleving als een verzameling mensen die iets missen: kennis en competenties op mediagebied enerzijds, en kennis en competenties op historisch gebied anderzijds. Hier is niet de vraag aan de orde of dit een constructief maatschappelijk perspectief is. Het is voor historici wel een interessante vraag of ze zich herkennen in het beeld van een

vacuüm dat gevuld moet worden. Ik hoop eigenlijk van niet. Historici in het algemeen en mediahistorici wellicht in het bijzonder zien de praktijken en ontwikkelingen die ze bestuderen doorgaans als onderdeel van een groter geheel. Wat dan op het eerste gezicht lijkt te ontbreken, blijkt vanuit een iets bredere context een nieuwe, verrassende praktijk. Het loslaten van een *top-down* perspectief wil daarbij meestal flink helpen. Mediawijsheid bijvoorbeeld is dan meer dan ‘kritische omgang met informatie’ en een abonnement op *NRC Handelsblad*. Het is aan historici om perspectieven te verbreden en te verdiepen. Vanuit dit perspectief is mediageschiedenis altijd contextuele geschiedenis. Dat de invulling van die context op een buitengewoon fascinerende manier kan verschillen, blijkt maar weer uit dit themanummer ‘Cinema in Context’ van het *Tijdschrift voor Mediageschiedenis*.

Onno de Wit
redactievoorzitter *TMG*